

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA  
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ  
STRATEGINIO PLANAVIMO IR STEBĖSENOS GRUPĖ**

**PAŽYMA  
DĖL VALSTYBINĖS EISMO SAUGUMO PROGRAMOS  
„VIZIJA – NULIS“ PATVIRTINIMO (TAP-19-4(3) (TAIS NR. 19-15761)**

2019-12-31 Nr. NV-3675

Vilnius

**1. Projekto rengėjas:** Susisiekimo ministerija.

**2. Projekto tikslas:** patvirtinti Valstybinę eismo saugumo programą „Vizija – nulis“ (toliau – Programa), kuri būtų skirta žūčių ir sunkių sužeidimų Lietuvos keliuose skaičiui sumažinti.

**3. Dabartinė situacija:**

- Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme nustatyta, kad Valstybinę eismo saugumo programą ir šios programos įgyvendinimo priemonių planą tvirtina Vyriausybė.
- Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 257 buvo patvirtinta Valstybinė saugaus eismo plėtros 2011 – 2017 metų programa, o 2011 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 1165 – Programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas.
- Europos Komisijos 2011 m. kovo 28 d. priimtoje 2011 m. baltojoje knygoje dėl transporto politikos nurodoma, kad didelis dėmesys turi būti skirtas kelių eismo saugai, nes, norint pagerinti bendrą transporto sistemos veiksmingumą ir patenkinti piliečių ir įmonių poreikius bei lūkesčius, labai svarbu užtikrinti, kad kelių eismo įvykiuose nukentėtų ir žūtų kuo mažiau kelių eismo dalyvių.
- Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 5.4 krypties vienas iš rodiklių yra „Žuvusiųjų Lietuvos keliuose skaičius 1 mln. gyventojų per metus“ - 2020 m. šis rodiklis turi būti ne didesnis nei 50 (2019 m. planinė reikšmė – 54, o 2018 m. faktinė reikšmė – 61, kai ES vidurkis – 50).

**4. Projekto esmė:**

- **Patvirtinti** Valstybinę eismo saugumo **programą** „Vizija – nulis“ (įsigaliojusių 2020 m. sausio 31d.).
- **Pasiūlyti savivaldybėms ir nevyriausybiniams organizacijoms dalyvauti** įgyvendinant Programos priemones.
- Programos **vizija – iki 2050 m. nulis žuvusiųjų Lietuvos keliuose.**
- Programos **strateginis tikslas – iki 2030 m. žuvusiųjų skaičių Lietuvos keliuose sumažinti 50 proc.** palyginti su 2018 m., t. y., kad žūtų ne daugiau kaip 85 eismo dalyviai arba **1 mln. gyventojų tektų ne daugiau kaip 30 žuvusiųjų Lietuvos keliuose.**
- Programos strateginiam tikslui pasiekti **numatomi šie tikslai:**
  - ✓ mažinti Kelių eismo taisyklių pažeidimų skaičių;
  - ✓ pasiekti, kad kelių infrastruktūra atitiktų nustatytus reikalavimus;
  - ✓ sumažinti eisme dalyvaujančių techniškai netvarkingų transporto priemonių skaičių;
  - ✓ efektyviau gelbėti eismo dalyvius po eismo įvykių;
  - ✓ efektyviau valdyti eismo įvykių rizikas.
- Programos **tikslai, uždaviniai, priemonės (iki 2030 metų), atsakingos institucijos, lėšų poreikis** numatytoms priemonėms finansuoti, taip pat tikslų ir uždavinių įgyvendinimo **vertinimo kriterijai ir jų reikšmės pateikiami Programos prieduose.**
- Programos įgyvendinimą **koordinuotą Susisiekimo ministerija, o Programą įgyvendintą** Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos ministerija, Lietuvos automobilių kelių direkcija, Lietuvos transporto

saugos administracija, Policijos departamentas, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, Informatikos ir ryšių departamentas.

- Programą įgyvendinančios **institucijos iki kiekvienų metų sausio 25 dienos turėtų pateikti Susisiekimo ministerijai informaciją** apie Programos įgyvendinimo eigą.
- **Programa būtų finansuojama iš** asignavimų valdytojams pagal valstybės finansines galimybes skirtų bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, savivaldybių biudžetų lėšų, Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, Europos Sąjungos paramos fondų, programų ir kitų teisėtai gautų lėšų pagal kiekvienos institucijos kompetencijos sritį. Pažymėtina, kad Programos 1 priede **nurodoma, jog bendras lėšų poreikis Programos priemonėms iki 2030 metų finansuoti yra 1,515 mlrd. Eurų.**

**5. Derinimas:** Nutarimo projektas teiktas išvadoms gauti Vidaus reikalų ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Aplinkos ministerijai, Lietuvos transporto saugos administracijai, Lietuvos automobilių kelių direkcijai, Policijos departamentui, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui, Lietuvos savivaldybių asociacijai. Susisiekimo ministerija nurodo, kad atsižvelgta į institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Neatsižvelgta į Sveikatos apsaugos ministerijos siūlymą atsisakyti Programos 5.1.2 priemonės dėl galimybės suskirstyti eismo įvykiuose patirtus sužeidimus į lengvus ir sunkius ir kaupti šiuos duomenis.

Ankstesnis Projekto variantas buvo svarstytas 2019 m. kovo 6 d. Valstybinės eismo saugumo komisijos posėdyje, taip pat 2019 m. liepos 23 d. tarpinstituciniame pasitarime (Susisiekimo ministerijai pasiūlyta atsižvelgti į pastabas, Projektą papildomai suderinti ir pakartotinai svarstyti tarpinstituciniame pasitarime).

Projektas tikslintas, atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės, Strateginio planavimo ir stebėsenos grupės ir Ekonomikos politikos grupės ankstesniam projekto variantui teiktas pastabas.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje teikiamos pastabos ir pasiūlymai.

**6. Atitiktis Vyriausybės programai:** Nutarimo projektas atitinka Vyriausybės programos 331.6. papunkčio nuostatas („...deramą dėmesį skirsime eismo saugumui užtikrinti... stiprinsime dažniausiai pasitaikančių ir didžiausią grėsmę aplinkiniams keliančių eismo pažeidimų – greičio viršijimo, vairavimo apsvaigus – kontrolę, plačiau diegsime bekontaktės greičio matavimo sistemas...“).

## 7. Dalykinio vertinimo išvada:

➤ Pažymėtina, kad Programos 3 priede nurodyta vertinimo kriterijaus „Keliuose žuvusiųjų skaičius (tenkantis 1 mln. gyventojų)“ reikšmė neatitinka Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 5.4 krypties rodiklio – Vyriausybės programos įgyvendinimo plane nustatyta, kad 2020 m. šis rodiklis turi būti ne didesnis kaip 50 žmonių 1 mln. gyventojų, o Projekte 2020 m. reikšmė nurodoma 60.

➤ Iš pateiktos medžiagos neaišku ar Projektas derintas su Finansų ministerija (svarstant tarpinstituciniame pasitarime buvo atkreiptas dėmesys dėl derinimo), taip pat svarstytina derinimo su AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir Transporto priemonių draudikų biuru būtinybė, kuriems Programos projekto 14 punkte rekomenduojama dalyvauti Programoje (Teisės grupės išvadoje šio punkto siūloma atsisakyti).

## Dėl atitikimo Strateginio planavimo metodikai:

### Dėl Programos 1 ir 2 priedų

Kyla klausimų dėl 5.1.3 priemonės „*Tobulinant teisės aktus, suteikti suinteresuotoms institucijoms prieigą prie patobulintos eismo įvykių, kuriuose nukentėjo eismo dalyviai, duomenų analizės ir įgyvendintų saugaus eismo priemonių stebėsenos informacinės sistemos*“ pavadinimo atitikimo jos aprašymui. Neaišku, kodėl reikia pakeisti informacinės sistemos valdytoją, kad suteikti suinteresuotoms institucijoms prieigą. Siūlytina priemonės aprašyme aiškiau surašyti, apie kokias institucijas kalbama.

**1 priede** siūlytina nurodyti 5.2.1 priemonės „Ištyrus eismo įvykių, kuriuose žuvo žmonės, aplinkybes, parengti rekomendacijas, kaip sumažinti eismo įvykių, kuriuose žuvo žmonės, skaičių“ vykdymo pradžią ir prireikus patikslinti pabaigą. Jeigu rekomendacijas planuojama parengti 2020 m. IV ketv., tai tikėtina, kad tyrimai turėtų būti atlikti ne vėliau kaip 2020 m. III ketv.

Neaišku dėl planuojamų lėšų poreikio, t. y. kodėl reikalinga 2 700 tūkst. eurų. Kiek kainuos tyrimai ir rekomendacijų parengimas?

Iš **2 priedo** matome, kad 5.2.1 priemonė bus vykdoma 2020-2022 metais, kasmet skiriant po 252 tūkst. eurų.

Reikia suvienodinti ir kitus 1 priedo duomenis su 2 priedo duomenimis.

**1 priede** 2.1.6. priemonė „Parengti ir kasmet atnaujinti miestų juodųjų dėmių žemėlapius“ pateikta prie 1 uždavinio, o **2 priede** - pateikta prie 2 uždavinio (2.2.1. priemonė).

**1 priede** yra 2.2.7 priemonė „Magistraliniuose keliuose panaikinti neapsaugotus posūkius į kairę“, kurios nėra **2 priede**, nors priemonę planuojama vykdyti nuo 2020 metų

### ***Dėl Programos 3 priedo***

Siūlytina peržiūrėti ir palikti vieną P-2-3-3 vertinimo kriterijaus formuluotę, pvz. „Magistraliniuose keliuose, įrengus alternatyvią infrastruktūrą, žuvusių pėsčiųjų ir dviratininkų dalis, proc.“.

Siūloma teikti Projektą pakartotinai svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas  
Patarėja

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lrv.lt

Arvydas Nevas  
Nijolė Kundrotienė